

Projekt TransStar Europa

Newsletter 01/2013

TransStar Europa jest europejskim projektem literacko-tłumaczeniowym, który ma na celu polepszenie współpracy pomiędzy europejskimi językami i kulturami oraz zakorzenienie ich w mentalnej mapie Europy. Projekt łączy dokształcanie w zakresie tłumaczeń literackich i międzynarodowego zarządzania kulturą osób studiujących i młodych profesjonalistów z licznymi wydarzeniami kulturalnymi związanymi z autorami nieznanymi dotąd szerszej publiczności oraz aktualnymi tendencjami w literaturach Europy Środkowej, Wschodniej i Południowej. TransStar rozpoczął się 4 kwietnia w Tybindze, Łodzi i Kijowie dziesięcioma warsztatami i trzema otwartymi czytaniem. Były to pierwsze wydarzenia z cyklu imprez kulturalnych zaplanowanych w ramach tego projektu.

Wydarzenia na wiosnę 2013

4 kwietnia w Tybindze w Klubie Voltaire berlińska tłumaczka i dziennikarka Eveline Passet zaprezentowała wydaną przez siebie i Gabriele Leupold antologię tekstów zatytułowaną „Im Bergwerk der Sprache. Eine Geschichte des Deutschen in Episoden“, w której specyfika języka niemieckiego została przedstawiona z perspektywy tłumaczeń literackich.

5 kwietnia w Kijowie odbył się wieczór literacki, tłumaczeniowy i muzyczny, w trakcie którego wystąpiła powieściopisarka Dzwinka Matijasch oraz tłumacze: Andy Jelcič, Jurko Prochasko i Claudia Dathe, a także autor i redaktor Jurko Izdryk wraz ze swoim zespołem *Drumtiatr*. W Łodzi z kolei 4 kwietnia odbyło się spotkanie z polskim autorem Danielem Odiją.

Warsztaty tłumaczeniowe

Warsztaty tłumaczeniowe odbyły się w dniach od 4 do 7 kwietnia w Tybindze, Łodzi i Kijowie. W Tybindze spotkały się następujące grupy projektowe: słoweńsko-niemiecka, czesko-niemiecka, chorwacko-niemiecka i polsko-niemiecka. W ciągu trzech dni uczestnicy pracowali wspólnie z prowadzącymi warsztaty w mniejszych grupach jak i wszyscy razem. Podczas wspólnej pracy omawiali zagadnienia z zakresu tłumaczeń literackich, które obejmują zarówno obszar języka, jak i kultury, po to aby wykorzystać je w późniejszej pracy nad tekstem. Celem jest identyfikacja specyficznych, kulturowych uwarunkowań w tłumaczeniu i uczenie się na bazie różnorodnych doświadczeń.

W grupie słoweńsko-niemieckiej prowadząca warsztaty Daniela Kocmut wspólnie z uczestnikami opracowała m.in. tekst słoweńskiej współczesnej autorki Maruša Krese. Mathias Jacob w grupie chorwacko-niemieckiej na podstawie pięciu przykładowych tekstów omówił konkretne problemy dotyczące literackich tłumaczeń chorwackich tekstów. Podjęta została próba usystematyzowania różnic i cech wspólnych języka wyjściowego i docelowego. Grupa polsko-niemiecka prowadzona przez Olafa Kühla zbliżyła się za pośrednictwem tłumaczeń do dyskusji nad wyborem tekstów. Uczestnicy wraz z autorami: Tomaszem Różyckim, Sylwią Chutnik i Ignacym Karpowiczem wybrali niezwykle stylistyczne spektrum.

W warsztatowych rozważaniach chodziło o to, żeby naszkicować problemy związane z tłumaczeniami i możliwości ich rozwiązywania, tak aby przyszła praca przebiegała sprawniej. Kristina Kallert wraz ze swoją czesko-niemiecką grupą porównała pracę nad wybranym przez danego uczestnika tekstem z pracą nad tekstem z góry przydzielonym, aby za pomocą tego procesu podwójnej perspektywy rozprawić się z problemami tłumaczenia z języka czeskiego. Posłużyły do tego teksty takich autorów jak Jaroslav Durych, Josef Čapek, Alena Zemančiková, Michal Ajvaz, Hana Androniková.

Osoby prowadzące warsztaty

Są profesjonalnymi tłumaczami i tłumaczkami literackimi, z których część prowadziła warsztaty w ramach projektu *Textadrukke – literarisches Übersetzen*.

Olaf Kühn tłumaczy od 1980 r. polską, rosyjską i ukraińską literaturę na język niemiecki. Za tłumaczenia z języka polskiego w 2005 r. otrzymał nagrodę im. Karla Dedeciusa. Przetłumaczył m.in. Dorotę Masłowską i Andrzeja Stasiuka. W semestrze zimowym 2011/2012 był wykładowcą poetykę tłumaczeń na Wolnym Uniwersytecie Berlina, a jesienią 2012 był tłumaczem rezydentem w ramach seminarium slawistycznego. Poprowadzi grupę polsko-niemiecką w projekcie TransStar.

Kristina Kallert tłumaczy literaturę z języka czeskiego na niemiecki; przetłumaczyła m.in. Josefa Jungmanna, Juliusa Zeyera, Jiří'a Karáseka ze Lvovic, Miloša Martena, Boženy Němcová, a także Jiří'ego Langera. W 2010 roku była tłumaczem rezydentem w ramach seminarium slawistycznego. Poprowadzi grupę czesko-niemiecką w projekcie TransStar.

Daniela Kocmut mieszka w Grazu, jest tłumaczką i prowadzi zajęcia z języka słoweńskiego. Obecnie pracuje jako asystentka literackiego pisma LICHTUNGEN w Grazu, a także jako lektorka języka słoweńskiego w *treffpunkt sprachen* przy uniwersytecie w Grazu. Przetłumaczyła m.in. *Luzias Augen* i *Der Baum ohne Namen* autorstwa Drago Jančar, *Die verborgene Harmonie* Katariny Marinčič, *Alle meine Kriege*, *Plötzlich wurde es dunkel* Maruša Krese i *Wasserlinge* Veno Tauferera. Poprowadzi grupę słoweńsko-niemiecką w projekcie TransStar.

Matthias Jacob pracuje jako tłumacz literacki, literaturoznawca i przewodnik po Dalmacji i Istrii. Tłumaczy z języka chorwackiego, bośniackiego i serbskiego. Obok chorwackich i serbskich antologii współczesnej poezji przetłumaczył na język niemiecki prozę Stanko Andrića i Aleksandara Gatalica. Poprowadzi grupę chorwacko-niemiecką w projekcie TransStar.

Więcej informacji: <http://www.slavistik.uni-tuebingen.de/transstar.html>



Dofinansowany w ramach programu
Unii Europejskiej
Uczenie się przez całe życie.